

DIRECTOR  
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA  
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La  
publicări repetate după  
invoială

# Unitatea

REDACTOR:  
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei  
Pe 6 luni . . . 100 Lei  
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

## Momente

Taina cea mare a lumii aceasta este: ADEVĂRUL. În El se găsește întreg rostul existenței; în El centrul de stabilitate al echilibrului universal. — Diavolul însă în Adevăr n'a stat. După el, și omul și-a căutat, cu gând de răsvărire, ale sale mici adevăruri răslețe și anarhice. Urmarea a fost: întunecul și umbra morții, care a învăluit toată făptura. — A trebuit ca Dumnezeu însuși să vină și să refacă armonia creațiunii. Cum? Printr'un gest de majestate divină, în fața căruia bălbăitul gând omenesc rămâne mut, încremenit: În seara primului Crăciun ne-a dăruit Adevărul în trup. Pentruca firava rațiune îmbolnăvită să se prindă de El, de acum, nu numai prin abstracția silogismelor ei, așa zicând, „cu mâna”: cu puterea tuturor izvoarelor vieții, ce curge în sânge, în sentimente, în voință, în gândire. De aceea Crăciunul este sărbătoarea Adevărului: „Cercetatu-ne-a de sus, Mântuitorul nostru... și cei din întunec și din umbră am aflat Adevărul...!”

În această lumină își găsește deplinul său înțeles solia de pace a Papei Pius XI. — Este limpede că poul dezechilibru mondial își are origina într'o mare abatere dela Adevăr: „toți s'au abătut și împreună netrebnicii s'au făcut; nu este cela ce face dreptate.” De aici rânjetul războaielor și sfâșierile generale care strică fericirea popoarelor și clatină întreaga „civilizație albă”. — De aceea, Papa, trimbișă vie a Adevărului pe pământ, vestește tare în fața lumii porunca mântuitoare: „Adevăr, Dreptate, Milă!” Singura cale pentru a se restabili ordinea și pacea statornică. A spus Papa atât de categoric această poruncă celor ce-și ascunseră sâbiile ucigașe, încât Negusul Abisinie s'a simțit dator să exprime Sfântului Părinte, prin reprezentantul Franței la Addis-Abeba, sincerele sale mulțumiri (La Vie Catholique 23 XI 35). — Să ne rugăm deci cu toții, ca „Adevărul, dreptatea și mila” să iasă biruitoare!

Puternicii lumii vor rămâne surzi la cuvântul Adevărului, ca Irod la vestea adusă de magi. Cei îmbătrâniți în rele și în vicleșug vor orbeca înainte în umbra morții. Tot mai biruitoare se arată însă „lumina cunoștinții” în sufletele generației tinere, care tot mai hotărât își îndreaptă pașii spre peștera Viflaimului. Cei mici înțeleg mai curând tainele cari rămân ascunse celor mari. — În acest curent de renaștere se încadrează congresul ASTRU-lui studenților noștri, care se desfășoară chiar în aceste zile 20—22 Decembrie, la Blaj. Reprezentanți ai tineretului nostru universitar dela toate școlile înalte ale țării, dela Timișoara până la Iași, ei vin aci, în cea mai venerabilă cetățuie românească a Adevărului, să se întărească în „Adevăr, dreptate și milă”. Pentruca, la rândul lor, să fie aluat, prin care se va dospa toată frământătura neamului românesc, spre o renaștere spirituală, singură mântuitoare!

## Lumină și pace

— Perspective ce se deschid în fața peșterii sfinte din Viflaim —  
de GH. DĂNILĂ

„Și le-a zis lor ingerul; „Nu vă temeți, căci lată vestesc vouă bucurie mare care va fi la tot poporul: s'a născut vouă astăzi Mântuitorul” (Luc. 2, 10).

Crăciunul cuprinde în sine mult farmec de poezie. Poezia iernii, cu imaculata podoabă a zăpezii. Poezia colinzilor din strămoși, ciripiri arginții de copii cu freamăt de glasuri inoalte până târziu în noapte. Poezia puternicelor dangăte de clopot, ce par mai vesele în această zi de praznic, pentrucă sunt ecoul sufletelor noastre. Și mai presus de toate, poezia vetrei, în care un simțământ, rar încercat, caută să-și găsiască în noi cuib cald, de dorul și de dragul Cuiva.

Și totuși, nu farmecul zăpezii, nici svonul colinzilor, nici dangătul clopotelor, și nici măcar vraja vetrei familiare, — nici una câte una, nici toate laolaltă — nu ele stau la temelile bucuriei noastre... Ci stă: vestea mare, neauzită și nesperată, de care nu glăsuiau decât doar cărțile răvășite și soioase ale proorocilor, vestea izbăvitoare pe care o aduce proorocilor din cele hotare ale Viflaimului: „lată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul (prin urmare și nouă și tuturor oamenilor), căci s'a născut astăzi Mântuitor!” Divus atque festivus Christi Iesu aspectus nobis apparet.

Da. Praznicul Crăciunului ne aduce Mântuitorul. Văltoarea vieții, sbuciumul, cazanul acesta pe dreptate poreclit al satanei, își potolește talazurile în această zi, — și în toate zilele în cari urmăim poveștele Crăciunului, — pentrucă ziua aceasta

ne luminează mințile, — și face să se sălășluiească în noi pacea.

Ne luminează mințile. Intocmai cum la întâiul Crăciun, de acum 1935 de ani, a silit pe cei trei magi să pună de-oparte orice altă frământare, orice alt sbucium la care i-au supus cercetările lor filosofice, și le-a ținut sus pe bolta cerului steaua, care avea să-i povățuiască la însuși Isvorul a toată înțelepciunea, tot astfel ne luminează sărbătoarea aceasta și pe noi, și ne silește, să nu alegem din tot ce a scris un Platon, un Aristoteles, Descartes, Kant, Bergson, și oricare altul, decât ceea ce servește mântuirii noastre, scopului adevărat al vieții noastre, fericirii noastre: lui Dumnezeu și Fiului său celui născut în peștera Viflaimului. Raza stelei din Răsărit a luminat și a călăuzit pe magi, lumina Crăciunului ne desface la minte pe noi, ca să ducem prinosul inimilor noastre, — aurul, smirna și tămâia mistică —, în fața Aceluia care ne rezolvă toate îndoielile și ne împacă toate gândurile.

Și nu numai atât. Lumina acestei sărbă-

tori ne deschide mințile și ne face să înțelegem că viața noastră, creștinească, românească și catolică, nu are dreptul să fie o viață inertă, resemnată, lipsită de inițiativă și de acțiune, ci dimpotrivă ne învață că e datoria noastră să înălțăm imnuri de slavă marelui Dumnezeu, să nu ne fie rușine a ne închina lui Dumnezeu, cu un cuvânt, că viața noastră trebuie să fie conștientă, bineîndreptată și activă. Cu cât vom sta mai mult în bătaia acestei lumini; cu atât vom vedea mai limpede că numai în aureola ei vom putea schimba mizeria zilelor în cari trăim.

Face să se sălășluiească în noi pacea. — Dumnezeiasca viziune a proorocului Isala ne încearcă și pe noi. Am vrea ca în împărăția sufletelor noastre să vedem alături, ca pe nește prieteni buni, leul, pardosul, lupul și mielul. Am vrea ca un prunc divin să pască toate viețile, în duhul păcii. Am vrea...

Realitatea însă pare a fi cu totul alta. Om se ridică asupra altui om, popor se scoală asupra altui popor. Și sângele curge gărlă, și hârcile se zidesc în piramide uriașe. Tabloul lui Vereșclagin nu e opera unui vizionar bolnav, ci copia fidelă a istoriei. Egoismul, lăcomia, sunt frați de cruce.

Dușmănia nu se limitează numai la rase și popoare, la continente și țări, ci trece triumfătoare hotarele, și-și cere jertfe în sânul aceleiași țări și aceluiaș popor. Partide politice se încaieră nemilostive și confesiuni zise creștinești, își dispută cu preț de sânge întâietatea. Nici chiar pe noi, Români, nu vrea să ne cruțe duhul acesta al distrugerii.

Și, poate, cel mai crâncen războiu se dă în noi înșine. Păcatele, fărâdelegile, crimele, noi singuraticii le săvârșim.

Vedem răul, îl constatăm în noi și în viața socială. — Unde e leacul?

Ce mai și întreb? E în ieslea din Viflaim! E la pruncul pe care l-a văzut proorocul! El stăpânește și leul, și tigrul și pardosul, din noi, din popoarele El e Mântuitorul și Pacificatorul. — Nu ca Wilson ori Clemenceau, — ca Japonzii să ucidă cu mîile pe Chinezi, ca Peruvienii să se măcelărească cu Bolivienii, — și nici ca făcătorii de pace din țara noastră, — ca ortodocșii să-și poată lua toată libertatea de a-și înfige pumnii în sacii vîstleriei ca să poată suprima pe catolici, — și, în sfârșit nici ca mulți din miniștrii noștri cari nu găsesc altă salvare acestei țări, decât dacă reduc pe sărmanii preoți — cea mai constructivă tagmă — la salarii de mizerie! Nu.

Ci, El este Mântuitorul și Pacificatorul! Pentrucă sub privirea Lui blândă și senină, și leul, și tigrul, și pardosul nu mai rage, ci-

# Cuvinte arhieresti

I.

## P. S. Sa VALERIU al Orăzii ne arată calea Viflaimului care e umilința

[...] Ceeace am pierdut prin trufia și neascultarea strămoșilor noștri, am redobândit prin umilința fără margini a Răscumpărătorului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, care la plinirea vremii a fost trimis de Dumnezeu Tatăl ca, „pe cei de supt lege să-i răscumpere, ca să luăm moștenire fiască” (Gal. 4, 5). Insuși Dumnezeu, pentruca să ne răscumpere, se umilește pe sine. A doua persoană dumnezească, Fiul lui Dumnezeu, își părăsește Tronul său ceresc și se face om. [...].

Dumnezeu, ziditorul a toate, s'a făcut prunc mic, și-a ascuns de tot strălucirea mării sale Dumnezești, pentruca să nu ne umplă de frică, ci pe toți să ne atragă la sine. Ce umilință într'adevăr dumnezească! [...].

Oi tu omule îngâmfat, care cauți să te ridici peste semenii tăi și în mândria și trufia ta nebună nu ești în stare să-ți pleci genunchiul tău nici la cel mai solemn act din Sf. Liturghie, când Hristos într'o formă și mai smerită, cea a pâinii și vinului, vine pe pământ, apropie-te de ieslea smereniei dumnezești și vezi ce a fost în stare să facă Dumnezeu pentru tine.

*Iubiți Frați și Fii!* Nimica nu este mai potrivit a stărni în sufletele noastre sentimente de umilință decât gândul la nenumăratele și neprețuitele binefaceri, ce le-am primit cu toții dela Domnul și gândul la multele și marile păcate, cu cari am răspuns noi la bunătatea Lui. Să ne aducem aminte de mulțimea binefacerilor, ce le-a făcut Dumnezeu cu noi cu toți și cu unul fiecare dintre noi și punându-ne întrebarea, că: „ce ai, ce nu ai primit și dacă ai primit, ce te fălești ca și cum n'ai fi primit?” (1. Cor. 4, 7), e cu neputință, ca să nu cădem în genunchi și să-l proslăvim pe Dumnezeu, care este autorul tuturor bunătăților. [...].

Și în aceste sentimente de recunoaștere a

bunătății nemărginite a Domnului, este adevărata umilință, care va deveni și mai adâncă, dacă ne vom gândi și la nenumăratele noastre păcate, cu cari am răsplătit noi bunătatea Domnului. Adevărata noastră nevrednicie o vom vedea numai făcându-ne o sinceră examinare a conștiinței, care ne va pune în fața Domnului, ca pe niște păcătoși și nevrednici robi, zicându-i: „am greșit și fărădelege am făcut și nu suțem vrednici să ridicăm ochii noștri și să privim la înălțimea cerului, pentruca am părăsit calea dreptății tale și am umblat în voile inimelor noastre”. Ajungând noi la adevărata cunoștință a nevredniciei noastre, nu vom mai căuta să știrbim maiestatea divină a Domnului, dar' nu vom mai căuta nici să ne ridicăm deasupra semenilor noștri, pe cari nu-i vom mai considera a fi mai puțin ca noi, ci îl vom ruga pe Dumnezeu zicându-i: „Doamne, dăruiește-mi mie, că să mi vad greșelele mele și să nu osândesc pe fratele meu”.

În marele praznic al Nașterii Domnului, care pentru mântuirea noastră, a primit a se umili pe sine, să grăbim cu gândul nostru la Viflaim și să lăsăm să pătrundă adânc în sufletele noastre cuvintele dumnezeescului prunc, care tuturor ne zice: „vă învățați dela mine, căci blând sunt și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre” (Mat. 11, 29). Amin.

II.

## Adevărata iubire o propovăduiește Preasf. IULIU al Clujului

[...] „Impărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și beaură, ci este dreptate, pace și bucurie sufletească” [...].

Întru aceasta împărăție legea cea dintâiu și cea mai mare este dragostea. Dragostea creștinească care este dreptate și pace. Dragostea creștinească nu este vorbă, ci faptă bună. Faptă de milostenie. Dragostea întru Hristos este hrană pentru cel flămând, beaură pentru cel însetat, îmbrăcăminte pentru cel gol,

pleacă împlânzit capul și ascultă. Pentrucă gânguritul Lui potolește nervii și înfrânge cerbicia. Pentrucă, privirea și gânguritul Lui stăpânesc patimile, păcatele și fărădelegile din noi, din fiecare, — și-apoi crimele și războaiele din societate, din omenire.

Un lucru însă trebuie să ne notăm: *nimenia să nu aștepte ca altul să se plece întâi sub schiptrul acestui prunc dumnezeesc, ci ac-tul de supunere să și-l facă fiecare singur, și cel dintâi.*

Inchină-mu-ne dar acestui Mântuitor și-L preamărim întru toți vecii. Ori, ca să rămă-nem în nota praznicului — cântăm și noi din tot sufletul cu îngerii: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace”.

„Telegraful Român și textele litur-gice. În numărul din 8 Dec. a. c. „T. R.” ceartă pe d. Frollo dela „Farul nou”, numindu-l „străin”, probabil fiindcă a fi catolic după telegrafizăți înseamnă a fi strein. Se năpustesc și asupra „unui anume Stanciu”, care „con-tinuu de mai multe săptămâni să însire citate din cărțile ortodoxe, în cari s'ar mărturisit pri-matul papal (se vede, că ignorantul acesta nu știe, că chestiunea a fost clarificată, nu mai demult decât acum 2 ani, de păr. prof. Dr. M. Popoviciu, în coloanele ziarului nostru, infun-dând pe acela cari mai înșiraseră odată exact aceleași citate, pe cari le înșiră dlul acum)“.

Așa scrie „Telegraful”, care se face a nita. că dupăce păr. Popoviciu a „infundat în T. R.” Nrli. 45—50 din 1933 — pe cei cari susținuseră, că *întreagă* învățătura Bisericii catolice e susținută de cărțile liturgice ale Bi-sericii orientale — s'a dat un amplu răspuns în „Unirea” (Nrli. 25—27 din 1933), în care s'a arătat, că păr. Popoviciu în unele locuri a reprodus numai părțile cari i-au convenit din textele liturgice, iar altele le-a interpretat în mod tendențios. „Telegraful” în loc de a înfunda atunci pe cel ce scrisese la „Unirea”, a făcut chitic până acum. De altfel, nici n'ar fi putut face ceva mai bun! (Ocl. Popa).

## □ □ Foiața „Unirii” □ □

### Prunc s'a născut nouă...

— Câteva considerații de Crăciun —

de Pr. Șt. B. Dragu

Sublimul și mângăietorul mister din peș-tera din Viflaim va rămâne deapururi viu în inimile fiilor sufletesti ai Profetului din Na-zaret. An de an, cu multă eviavie, noi îi prăznuim amintirea; încercăm a descrie, în culorile cele mai reale, binefacerile fără de număr, revăr-sate asupra neamului omenesc și cu inima smerită ne prosternem la picioarele Lui și contemplăm strălucirea nemărginită a Dum-nezeului-Om.

La lumina strălucirii misterului din Vi-flaim, când din nou prăznuim comemorarea lui, se cuvine ca să prindem, în câteva con-siderații, unele dintre binefacerile de cari a fost învrednicit neamul omenesc din acest fe-ricit prilej.

Misterul intrupării Cuvântului, pe care Biserica îl prezintă devoțiunilor noastre la sărbătoarea Crăciunului, este marele mister al iubirii lui Dumnezeu pentru noi oamenii. În-tr'adevăr, Dumnezeu, în acest mister ne dă dovadă în mod excelent de iubirea Sa, în trei chipuri: 1. Ni-se arată; 2. Ni-se dă; 3. Se naște cu noi.

1. În misterul Nașterii Domnului, Dum-nezeu ni-se arată. Înainte de intrupare — cu toate că prezent în tot locul prin nemărgi-nirea ființei Sale, Dumnezeu se părea a fi, cu privire la om, într'un fel de depărtare imensă. Numai în înălțimile cerului, cu mult mai presus decât lumea pe care noi o locuim, putea omul să-L adore. El se ascundea privi-rilor omului, și după credința răspândită în poporul vechiu, nimeni nu putea să-L vadă fără să nu moară.

Prin o invențiune admirabilă a iubirii Sale, trecând peste spațiul care ne separa de El, s'a făcut în sfârșit văzut; a venit la noi, a îmbrăcat natura noastră; a luat forma omului ca și noi, ca ochii noștri să poată să-L con-templeze și mâinile să-L atingă... „Și am văzut mărirea lui, ca mărirea unuia născut din Tatăl...” (Ioan 1, 14).

2. Ceeace e încă și mai uimitor, ceeace trebuie să ne inspire sentimente mai vii și mai delicate de recunoștință și de iubire, e că Isus *destăinuindu-se, se dă nouă*. Dacă El vine printre noi, aceasta n'o face numai pentru a primi omagii, ci pentru a ne aparține, a se da nouă fără rezervă, spre a se jertfi cu totul. Într'adevăr pentru noi a venit acest prunc în lume: „Prunc s'a născut nouă” (Isaia IX, 6).

Misterul ieslei din Viflaim este vestirea unei promisiuni, a unui dar desăvârșit și ne-mărginit, în care Isus nu face nici o rezervă; dar la care toți sunt chemați a lua

parte; dar înfinit de prețios pentru că are ca obiect pe Dumnezeu însuși, cu toate comorile Sale, toate perfecțiunile Sale, cu toate bogă-țiile grației și ale gloriei. Spre mângăierea neamului omenesc, ceeace El ne promite năs-cându-se, realizează în tot decursul vieții Sale. Nu face nici o încercare; nu rostește o vorbă care să nu aibă ca țintă și termin măn-tuirea noastră: „Pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire...”

O privire sumară asupra vieții Mântui-torului ne dovedește din plin aceasta. El la chipul robului pentru noi oamenii; pentru noi trăiește, îndură suferințe amare, se lasă ră-sfigit pe cruce și învie la viață; și tot pentru noi, în sfârșit, El cărmuiește întru mărire. Dacă omenimea ar înțelege indeajuns aceasta, considerându-L ca o comoară unică, n'ar mai căuta nici dori nici un bine în afară de Pruncul-Isus.

3. Însă intruparea Cuvântului are un scop și mai înălțător. Isus vine pe pământ pentru a-ne *întovărăși la viața Sa*, a face din noi membrii corpului său și astfel să devenim, în oarecare formă, nu altul El însuși: „Eu am venit ca viață să albă, și mai multă să albă” (Io. X. 10). Ori această viață pe care Isus vrea să ni-o comunice, este a Sa, este viața însăși a lui Dumnezeu care a fost răspândită fără măsură în umanitatea Mântuitorului prin unirea sa la Cuvântul, și pe care dumnezeescul Mesia vrea să ni-o comunice, unindu-se sufletelor

ocrotire pentru cel părăsit, apărare pentru cel prigunit, adăpostire pentru cel strein. Dreptate tuturor, pentru că este frate întru Hristos. Dreptate, pentru că este fiu al lui Dumnezeu. Dreptate, pentru că Domnul a spus: „adevăr vă zic vouă, oricând ați făcut acestea unuia din acești mai mici frați ai mei, mie mi-ați făcut”. Mare și dumnezeesc cuvânt acesta, întru care vom fi judecați în ziua cea de apoi. Întru aceasta vom fi așezați de dreapta sau de stânga Domnului. Întru acest cuvânt se va rosti: Veniți binecuvântații Părintelui meu, sau: Mergeți dela mine blestemaților. Mie mi-ați făcut, mie nu mi-ați făcut. Aceasta-i dragostea creștinească, aceasta-i dragostea lui Hristos, credința Lui, sufletul Lui, care trebuie să însuflească pe tot creștinul. [...]

Acest suflet al lui Hristos trebuie să străbată sufletele noastre. Hristos Domnul să se nască întru noi, luminându-ne sufletele, cu lumina darului său, așezându-ne întru adevărul său, către Dumnezeu și către oameni; întru dreptatea Sa, întru împărăția Sa, care este dreptate, pace, și bucurie sufletească.

Oh, dreptatea pe care nu o plinim față de Dumnezeu, dându-i mărire, Lui căruia singur i-se cuvine și pe care, vai, nu o plinim nici față de oameni, căci s'a răcit dragostea între oameni, cari rățâcind departe de Dumnezeu, pe toate cărările păcatului, nu mai sunt fiii Lui și nu mai sunt frați.

Spre pace ne-a chemat Dumnezeu. Să plinim ale păcii întru dreptate și vom avea bucuria, pe care lumea nu o poate da.

Hristos se naște. Să-L primim în suflete. Cu Domnul să plinim bunătatea Lui. Întru Domnul să ne recunoaștem de frați, așa cum Domnul ne-a înfrățit.

Lumea se cutremură din nou în fața primejdiilor de războaie. — Să dăm mărire lui Dumnezeu, prea iubiți credincioși, pentru că Domnul să ne ocrotească întru puterea păcii Sale.

Cu această putere a sufletului luminat întru Hristos, mai buni, mai drepiți, plini de dumnezeiasca mângâiere, să ieșim din acest împărătesc praznic al Părintelui Ceresc și frați întru Hristos Isus Domnul nostru.

Să se lumineze fiii împărăției, plinind

dreptatea lui Dumnezeu. Doamne, vie împărăția Ta. Pacea lui Hristos întru împărăția lui Hristos, Domnul nostru.

## III.

### Pacea Crăciunului o tâlculește Preaf. ALEXANDRU al Lugojului

[...] S'a născut împăratul păcii, care avea să aducă, după glasul prorocilor, pacea pe pământ: „... și pe pământ pace”...

Cum să înțelegem noi, acest cuvânt de pace? Au doară ne-a adus Isus Hristos pacea pe pământ? *N'am venit să aduc pace, ci sabie, zice El însuși...*

Atevea, evanghelia lui a fost prilej de războaie continui. Nicăiri nu s'a putut stabili împărăția lui Isus Hristos fără torente de sânge, fără războaie nesfârșite între neamuri și împărății. [...]

Iubiți Fiii Cuvintele cântării îngerești nu trebuie înțelese trunchiate, nu trebuie luate din cuprinsul întregii fraze a melodiei îngerești. Pentru că după cuvântul: pe pământ pace, s'adaugă: *între oameni bunăvoire*, adică pace oamenilor de bunăvoire, acelora cari caută pacea. Aceștia vor și afla-o, în sufletele lor. Dumnezeu, vasăzică, promite prin acest pruncușor, împărat al păcii, ajutor și har tuturor celor de bunăvoire, celor cari se supun legilor dumnezeiești, se socotesc între sine frați, fiii ai celui Preaînalt. Dumnezeu ne dă harul dumnezeesc ca să alungăm din suflet pe dușmanul păcii, adică păcatul; ne aduce cât din partea sa iertarea lui Dumnezeu și împăcarea cu oamenii, cu întreg neamul omenesc, numai să voim să ne împărtășim din această binefacere aleasă a cerului. Să fim, vasăzică, oameni de bunăvoire, să avem voință tare de a alunga demonul păcatului sub toate formele lui, și să ne lăpădam de toate lucrurile lui, de toate ispitele lui și de toate poftele lui. Această pace deci, pacea sufletească, pacea cu noi înșine și cu Dumnezeu, potolirea patimilor, liniștirea furtunii din suflet, din suflet care este ca o mare pururi înviforată, aceasta ne-o aduce și ne-o preconizează cântarea îngerilor, cari în acordurile cântării, învaluie ca și cu undă răcoritoare întreaga lume.

Și această pace odată stabilită în suflet prin cooperarea noastră cu harul dumnezeesc adus de pruncul Isus nu ne-o poate lua nimeni. [...]

Privită sub acest unghiu pacea sufletească, pacea dumnezească, adusă nouă pe pământ din partea Cuvântului dumnezeesc, Isus Hristos, este o realitate dulce și în mijlocul celor mai crâncene persecuții. Femei slabe, ca sfânta Perpetua și Felicitas, la începutul veacului al III-lea, suferiră martiriul la Cartagena în amfiteatru, cu zimbetul pe buze, sfâșiate de fiarele sălbatece, sau jughlate de fierul călăilor. Cu zimbetul pe buze îndurară cel 40 de mucenici din Sebaste rigorile iernii în mijlocul lacului, primindu-și drept răsplătă 40 de cununi venite din ceruri. Sfinții anacoreți din deșerturile Thebaidei suportară, sub vraja farmecului păcii sufletești pe care le-o îmbia Domnul, noul principiu al păcii, cel culcat în iesle, toate rigorile unei vieți decât care mai aspră nici că se poate închipui. Și dacă avem eroi ai creștinismului și în zilele noastre cu sutele și mii, fie în Rusia, fie în Mexico, sau bine de curând în China și în Japonia sau indiferent sub care zonă a pământului, tot acestei păci suverane sufletești se datorește, adusă lor de pruncul Isus și vestită lumii de cetele îngerești: pace, izvor de fericire nebănuită și neasemuită. [...]

## IV.

### P. S. Sa. ALEXANDRU al Maramureșului îndeamnă la milă pentru cel năpăstulit

[...] Nici o sărbătoare nu are puterea de-a ne apropia de Domnul, de legea și de biserica lui, în măsura în care o poate face Crăciunul. Taina nici unei alte sărbători nu este adică atât de atrăgătoare, de mișcătoare și de mult grăitoare, ca taina nașterii după trup a Mântuitorului. Icoana lui de Prunc nevinovat în brațele celei mai iubitoare Mame: privirea lui senină și plină de bunătate dumnezească; zimbetul lui dulce și care chiamă pe toți cât mai aproape de sine — și acestea toate în mijlocul nopții întunecoase și a sărăciei, în care a voit să se nască —, fac din sărbătoarea Crăciunului o mare sărbătoare a tuturor. Oamenii, cari nu vreau să știe de Crucea Domnu-

noastre. Unirea lui Isus cu sufletul creștin este fundamentul oricărui ordin supranatural. Prin această unire, foarte intimă, prin care se ridică până la participare la natura divină, noi suntem ca și o extensiune din El însuși; noi îi aparținem întocmai după cum membrele aparțin corpului.

Această misterioasă unire a sufletelor noastre și a lui Isus — rodul cel mai mareș al Intrupării — are punctul de plecare în taina botezului, care ne inițiază la viața supranaturală; se completează și se desvoaltă apoi prin mijlocul multiplelor comunicații ce Isus ne face prin grația Sa, și mai ales prin participarea la sf. Euharistie, unde Isus se dă nouă real și substanțial; se desăvârșește în mărire, unde, cum spune sf. Pavel, Dumnezeu în Isus Hristos va fi tot în toți: *Ut sit Deus omnia in omnibus* (I Cor. XV, 28).

Dacă acesta este veritabilul fundament al demnității creștine, Pruncul Isus de fapt are dreptul la adorațiunile noastre, la omagiile noastre. El ar fi putut să vină pe pământ în toată plenitudinea vârstei perfecte; însă pentru a cuceri în mod mai eficace inimile noastre, a voit să se supună slăbiciunilor și infirmităților copilăriei. Într'adevăr nimic mai mișcător, nimic mai amabil decât un prunc mic; deci, câtă dreptate nu avea sf. Bernard când spunea, că dacă Mântuitorul, în Măiestratea Sa, merită laudele noastre, El merită, în

micimea în care s'a micșorat, toată iubirea noastră.

Cât e departe lumea de ața iubire pe care pruncul Isus ne-o cere, și pe cere El are drept s'o aștepte dela noi. Să-I cerem pruncului Isus să strecoare în inimile noastre înțelegerea cât mai perfectă a acestui mister și o iubire perfectă față de misterul nespuse de mare și glorios al Intrupării prin care totul se luminează la lumina acestei capo-d'opere divine: Zidirea întregă, timpul, eternitatea, însuși tronul divinității, prin acest mister se luminează totul de o mărire strălucitoare care pricinuește bucuria Trinității și aduce pământului binecuvântările sale și bucuriile veșnice. Căci prin el a început acea viață infinit de prețioasă și adevărată, deplină și subsistentă prin ea însăși, fără slăbiciune, fără întrerupere, fără înegalități; acea viață de o sfințenie fără de sfârșit, supra-abondantă în mistere, în merite, în satisfacții; acea viață care este razimul, complinirea și perfecționarea oricărui vieți; acea viață în sfârșit, de o valoare infinită. Dar cine oare poate pătrunde adâncimea misterelor împlinite în acel moment, cine poate să gaste pe deplin toate consolările și bucuriile acestui sublim mister?!

Citiți și răspândiți „UNIREA”

## Satanocrația

Marele fariseism dela conducerea popoarelor de Gavril Todica

Invățătorul ne-a spus undeva: „Împărăția mea nu e din lumea aceasta”. Satana însă, ispitind pe Invățătorul, i-a arătat lumea aceasta reală, și i-a promis-o Lui, cu condiția cunoscută. De unde rezultă, că împărăția Satanei e din lumea aceasta, chiar dacă nu ne-ar spune și Apostolul (I. Ioan V. 19): „Știm că din Dumnezeu suntem și toată lumea în cel rău zace”.

Conducătorii statelor și popoarelor de pe întreg globul pământului declară pe față, că împărăția lor e din lumea aceasta. Pe lumea de dincolo ei nu dau nici o ceapă degerată.

Mentalitatea aceasta o mai înțelegem dela conducătorii atei al statelor comuniste, cari nu cred și nu admit decât realitățile lumii materiale. Dar nu o înțelegem dela conducătorii statelor pretinse creștine.

Farisei păcătoși sunt conducătorii atei al statelor comuniste, cari — până nu s'ajung la putere — se luptă gălăgioși pentru sfânta libertate și îndată ce apucă puterea, strângulează libertățile civice și de conștiință. Farisei păcătoși sunt nu mai puțin și conducătorii statelor creștine, cari se prezintă în mare înțută la toate Te Deum-urile de paradă și pozează pe inocenții cu ochii ațintiți la icoane,

lui, pentru că nu înțeleg să se desbare de păcatele și fărâdelegile, cari l-au pironit și-l pironesc pe Domnul pe Cruce; de aceea, cari n'au destulă înțelegere nici pentru Învierea Domnului, pentru că cei morți sufletește nu pot avea nici o mângâiere într'ansa, vin și ei la Ieslea sfințită și, pentru că din inima lor n'a pierit încă orice sămânță de bine, se apropie cu încredere de Pruncul dumnezeesc, care nu amenință pe nimeni, și aceasta cu nădejdea firească, că puținul bine ce este întru ei, poate să însemne un bogat început de mai mult.

Cu cât mai mult trebuie să ne simțim atrași de taina sfântă a Crăciunului noi ceilalți, — cari credem în Crucea și Învierea Domnului, cari sincer vrem să nu mai facem păcate răstignitoare de Dumnezeu și să ne întărim prin puterea celui ce-a biruit moartea împotriva răutăților lumii acesteia. Cât de mult și cât de adânc trebuie să ne pătrundem de plăcerea chemării stăruitoare a bisericii: Măriți pe Celce se naște, întimpinăți pe Celce vine din ceruri și înălțați gândurile și inimile voastre în fața Celui ce a pogorât pe pământ. Pentru noi a făcut-o, pentru binele și fericirea tuturor, pentru tine și familia ta, pentru toți cari îți sunt dragi și pentru toți, pe cari încă ar trebui să-i cuprinzi în dragostea ta. [...]

Dacă privim astfel sărbătoarea Crăciunului, nu se va supăra nimeni, că vă chiemăm în aceste zile la o nouă dovadă a dragostei voastre către aproapele. O facem în numele alor 7 județe din răsăritul țării noastre scumpe, unde seceta și dogoreala din vara trecută a uscat și părjolit toată roada, încât oamenii de acolo (Ne gândim mai ales la bătrâni și copii) au ajuns cu miile și zecile de mii pieritori de foame, în înțelesul adevărat al cuvântului. [...]

Să plecăm, Venerați Frați și Iubiții mei fii sufletești, urechea la glasul plângător al copiilor flămânzi, cari ne cer la acest Crăciun o bucată de pâine și, prin ajutorul ce putem să le întindem, să dovedim tuturor că din puținul ce avem — mai ales cei din Maramureșul Nostru, sărac și el — dăm totuși celorce au și mai puțin, și o facem cu drag, pentru că deși catolici dela granița țării, suntem tot atât de

Români, ca oricare ortodox din inima ei. Și aceasta, pentru că iubim pe Domnul, ascultăm de poruncile Lui și ne închinăm Nașterii Sale.

**Sărbătorire binemeritată.** De secetă de sărbătoriri n'am prea suferit, har Domnului. Dimpotrivă: abundăm în ele. Mai rar însă una cu așa îndreptățite și înalte temeiuri morale ca cea din 15 Dec. c. dela Cluj, când au fost omagiați 16 ziaristi ardeleni cu vechime de cel puțin un sfert de veac de robotire în brazda slovei tipărite.

Sărbătorirea a fost aranjată de Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat și au luat parte la ea, alături de d. Valer Pop, ministrul justiției și membrii Sindicatului, o seamă de aleși reprezentanți ai elitei intelectuale culturale clujene (Dr. Iuliu Hațieganu; Dr. Drăgan; Dr. F. Șt. Goangă; Dr. Dunca; Șt. Meteș; G. Mărcuș ș. a., cu păr. episcop Iuliu în frunte).

Blajul de azi are două condeie gazetărești sărbătorite: pe d. Alex. Lupeanu-Melin și pe păr. Iuliu Maior; directorul și redactorul „Unirii Poporului”, și săritori la scris și astăzi, ca mai de mult, și la „Unirea” și aiurea unde se cere un rând cald și luminat. Tot ai Blajului sunt și ceilalți doi bisericieni omagiați pe același titlu de apostole ziaristică: păr. Ion Agârbiceanu și păr. Septimiu Popa, neobosiți în această grea și ingrată meserie. Au meritat din plin înaltele decorații de cari i-a învrednicit, din acest prilej, grația regală!

Cuprinzând în aceeași stimă neprecupețită și pe ceilalți frați de trudă și de binemeritată omagiere, pe dd. Dr. Seb. Bornemisa, V. Branjște, N. Bratu, L. Bolcaș, I. Brotea, I. Clopoșel, I. Montani, I. Moța, T. Păcățeanu, H. P. Petrescu, dș. Ecaterina Pitiș și dr. Gh. Stoica, și cu ei împreună și pe noii membri de onoare ai Sindicatului Presei: II. Sa Dr. Victor Macaveiu, vicarul capitular și dd. Valer Pop și Stelian Popescu, le dorim tuturor dela Domnul: multe zile bune, harnice și spornice!

**Ucigașii cu bun chip.** Sunt mai mulți decât ar crede creștinii de treabă. Dar nu prea sunt cunoscuți, pentru că jertfele lor rar se întâmplă să strige ca să se audă. Ne gândim la

„cucernicii” abonați cari nu plătesc puținul ce datorează gazetei creștine pe care o primesc. Tipul acesta de ucigași e înfierat mai nou și de celebrul jehuit publicist P. A. Bangha, directorul revistei de greutate „Magyar Kultura” din capitala maghiară.

„Ucid presa catolică „abonații” ce nu-și țin de datorie să-și plătească abonamentul. Primesc ani de zile o gazetă, dar cu plata abonamentului rămân datori fără cea mai mică remușcare de conștiință. După dâșii porunca a șaptea dumnezeiască nu se referă la chestia aceasta. Să iai ce-i a altuia și să nu dai contra-valoarea, după dâșii nu-i o problemă ce ar privi cinstea și conștiința. Țin ca presa și tiparul catolic să le facă serviciu gratuit. Vai de administrația foii dacă îndrăznește să-i facă atenți să-și aranjeze restanțele. Ori dacă rămânând apelul fără efect, le scrie mai apăsător. Respectiv le pune în vedere chiar și intervenția avocatului. Singurul lucru la care se decide în asemenea împrejurări un atare creștin de „marcă nobilă” e doar atâta: o epistolă bătărană. „Ce fel de catolici sunteți! Mneavoaștri că mai cutezați să cereți și bani pentru că catolice să vă cetesc gazeta! Bucurați-vă că v'o cetesc gratis! Nu vedeți ce catolic dela roată-s eu: fac până și așa ceva!”

Și să se știe că nu sărăciile lucii vorbesc așa, ci oamenii bine înțolțiți. Și dacă se întâmplă ca editura de fapt să fie silită să recurgă la improsuare, apoi să vezi mascaradă: vițăstrăvița redacției și administrației, până la a șaptea spiță și mai încolo, după tată-mamă, sunt terfeliți de să nu-i mai iai din gunoi! De, așa li-se cade golanilor fără educație și simț de demnitate, cari și-au permis să deie în judecată așa persoane, în fața cărora ar trebui să-și ridice toată lumea pălăria cu venerație! — Asta pentru că, vreme de-un an, ori poate ani dearândul, a cetit o gazetă fără să plătească un ban și pentru că n'a ținut să răspundă la opt cărți postale urgente...”

Tipul nu-i specific unguresc. Bietele noastre gazete și gazetute îl cunosc și ele. Dar nu prea strigă. Până la sufocare: Atunci se constată c'au murit „fiindcă nu erau viabile”. — Și atât. (Marin Barbu-Bănățeanu)

## Cifre grăitoare

Datele statistice ale arhidiecezei de Alba-Iulia și Făgăraș pe anul 1934

Oficiul nostru arhidiecezan a întocmit tabloul rezumativ al datelor statistice pe anul 1934. Ele sunt cât se poate de interesante și instructive. Mai ales că, în acest scop, ele sunt puse în fața cifrelor corespunzătoare ale anului 1931. — O spicuire din acest tablou va fi de folos și pentru cetitorii noștri.

**I. Numărul sufletelor.** La începutul anului 1934 arhidieceza avea 453.053 suflete, dintre cari 227.985 bărbați și 225.068 femei. — La sfârșitul anului 1934 încheiem cu 360.806 suflete (231.936 b. și 228.869 f.). Un spor total de 7752 suflete. — (Anul 1931 încheiase cu un total de 445.735, ceea ce însemnează că în trei ani: 1932—1934, sporul a fost de 15.070 suflete).

Această creștere rezultă în parte covârșitoare din sporul natural al credincioșilor și în parte mai neînsemnată din conversiuni la credința noastră. Iată cifrele exacte:

**a) Spor natural.** În 1934 avem nașteri 13.538 (6979 b. și 6559 f.), adică 2,99% față de totalul dela începutul anului; și, în același timp, înregistrăm 8239 morți (4318 b. și 3921 f.), sau 1,70%. — În 1931 nașterile au fost 13.705, morți 7383, cu un excedent de 6322, simțitor mai mare decât în 1934.

dar mintea le zboară involburată spre învârtelile „împărăției din lumea aceasta”, așezată în cel rău.

În predica de pe munte ni-se spune: „Fericiti sunt făcătorii de pece, că acela fiul lui Dumnezeu se vor chema”. În lumea noastră pământească, potențații de toate categoriile — inspirați de altă învățătură — ne spun și ne cântă pe toate gamele: „Si vis pacem, para bellum”! Și în consecință, întemelază pacea tot pe fortificații, balonete, tunuri și asfixiante. Prin ceea ce mulg aspru turmele necuvântătoare, în profitul industriei de războiu și al armatelor permanente, neproductive și risipitoare. De altă parte, întefesc emulația dementă de pregătiri militare și premilitare; de sportiști, cercetași, străjeri și alte instituții născocite pentru cultul artificial al patriei și înstrăinarea omului dela cultul lui Dumnezeu, încă din frageda copilărie. Pe scurt: pacea lumii nu se pune la cale prin învățătura lui Hristos, ci prin îndemnul și artificilecelui rău, infiltrate în straturile sociale din ce în ce mai largi și mai adânci. Pacea lumii se asigură în modul cel mai nesigur, bine știind că „Dacă Domnul nu zidește casa, lăndșert se trudesce cel ce o zidesc și dacă Domnul nu păzește cetatea, în zădar veghează cel ce o păzesc pe dânsa”.

Nu au existat conflicte și războaie, în cari să nu fi fost decisive ceva întorsături neprevăzute și neașteptate, ceva factori necuno-

scuți și imponderabili.\*) Nu fără rost, fantasilile popoarelor vechi atribuiu aceste întorsături și acești factori intervenției zellor, adică intervenției unor puteri mai pe sus de puterile omenești.

Examinând la lumina acestor criterii toate tiraniile, dictaturile, aristocrațiile, democrațiile vechi și nouă, în multiplele lor nuanțe și numiri, constatăm ușor că ele mai mult au gravitat și gravitează spre Antichrist. De aceea, existența lor a fost și este efemeră, iar rezultatul opintirilor lor a fost și este un *desechilibru permanent*, pe care nu-l pot compara mai plastic decât cu desechilibrul bolovanului lui Sisyphus din adâncurile Tartarului.

**Mulțumită.** Dna Elena și d. Dr. Ing. Constantin Motăș dir. gen. al societății de gaz metan, a dăruit pentru Biserica noastră română unită din comuna Șomoștelnic suma de 3000 Lei, (trei mii). Si anume: din partea familiei 1.000, lei, iar din partea Societății două mii Lei. Pentru care faptă marinimoasă ce vorbește prin sine, reprezentanța Bisericii române unite din comuna Șomoștelnic, îi aduce și prin aceasta cele mai vii mulțumiri. Șomoștelnic la 1 Decembrie 1935. — Nic. Gr. Deac, preot.

\*) Pentru a le ilustra cu lucruri dela noi putem aminti, de exemplu, că fortificațiile costisitoare ale Bucureștilor s'au dovedit inutile tocmai în momentele decisive din Dec. 1916. Capitala s'a predat fără nici o pușcătură de tun. — Tot așa de inutile au fost fortificațiile Focșani-Nămoloasa, constituite în vederea unui atac dinspre Rusia.

b) Prin conversiune au intrat în sânul bisericii noastre 704 suflete; în același timp au ieșit 413, rămânând un excedent de 291 suflete. Dintre cari: 100 în secuime, 218 plus de câștig față de gr. or. 19 dela alte confesiuni; ceea ce ar însemna un câștig total de 337. Suntem în pierdere cu 46 față de baptilști, și astfel rămâne sporul total numai de 291. — În 1931 am avut 840 conversiuni și 344 ieșiri din sânul Bisericii, rămânându-ne un spor de 496 din conversiuni. Și la acest capitol, prin urmare, anul 1934 e ceva mai rău decât 1931.

II. Vieța religioasă și bisericească se reoglindește în alte serii de cifre, cari ne interesează în măsură tot așa de mare ca cele dintâi. Din nefericire însă această parte a statisticii este exactă și precisă numai în ce privește datele cuprinse în matricole. Adeca: cele privitoare la taina botezului și căsătoriei. Celelalte sunt mult puțin aproximative. În mare, totuși, și acestea sunt reale și cât se poate de elocvente.

Linia vieții spirituale din arhidieceză e concretizată mai ales în cifrele privitoare la administrarea sfințelor Sacramente. Iată ce aflăm în această materie:

a) Botezași, din totalul de 13.538 născuți, 13.417; au rămas nebotezași 20 și s'au născut morți 101. — Din 13.417 botezași, au fost legitimi 11.410; nelegitimi 1703; din căsătorie numai civilă 304. — Nu va scăpa nimănu procentul dureros de mare al copiilor nelegitimi.

b) Cununi s'au înregistrat în total 2805. Dintre acestea: în fața preotului nostru 2784; înaintea preotului rom. cat. 11; în fața preotului gr. or. 13. Ambii miri au fost gr. cat. în 2447 cununi; numai mirele în 133 cazuri; numai mireasa în 164. — Numai la oficiul stării civile s'a contractat 214 căsătorii. În 167 cazuri amândoi mirii gr. cat.; în 24 numai mirele; în 23 numai mireasa. — Din cele 214 căsătorii civile, au fost 108 în calea cărora nu stă nici o piedecă bisericească; se pot deci convalida ușor. În 106 cazuri se opun căsătoriei piedeci canonice.

Numărul concubinării este îngrijorător. La începutul anului: 3217 părechi, dintre cari în 2596 cazuri ambii gr. cat.; în 343 numai bărbatul; în 277 numai femeia gr. catolică. — În cursul anului numărul sporește cu 606; dintre cari în 520 cazuri ambii gr. cat.; în 53 numai bărbatul; în 33 numai femeia. În schimb, tot în cursul anului s'au împăcat cu rânduiala bisericească 537 părechi de concubinari, rămânând astfel o creștere față de trecut de numai 59 părechi. Așa că, la sfârșitul lui 1934, aveam în total 6286 părechi de concubinari.

c) Viața spirituală sporește frumos. Avem în 1934 mărturisiri și cuminecări de Paști 216.243 (față de 200.765 în 1931); iar peste an 197.834 (față de 124.525). — Maslu s'a administrat în 2534 cazuri (față de 2500).

Aceeași constatare din creșterea minuțată a reuniunilor pîi; numărul cărora la sfârșitul lui 1934 este de 646 (față de 338 în 1931); cu 8061 membrii bărbați (6650 în 1931) și 28.284 femei (față de 16.236). — Cu toată criza economică prin care trecem, aceste asociațiuni au făcut jertfe în bani de 474.169 lei, față de 348.358 lei în 1931.

Stipendii de litughii au oferit credincioșii 26.408 (în 1931: 26.983); pomenirile la litughie 194.092 (față de 188.262); iar alte rugăciuni și afeștanii 37.097 față de 34.258 în 1931.

d) Problema presei bune merge greu. În loc de spor, regres. De sigur, în primul loc din pricina crizei economice. Ori-cum dureros, — Statistica dă 6741 abonați la ziare creștinești, față de 5336 din 1931; 1680 abonați la reviste, față de 2882. În schimb numărul, de

sigur aproximativ, al cărților bune cumpărate de credincioși a crescut la 12.700, față de 7010 din 1931.

3. Alte cifre semnificative. — *Donațiuni și fundațiuni* pîi s'au făcut de 1.006.016 lei (1.298.750 în 1931). Pentru cult s'a cheltuit: din repartiții 434.484 lei (față de 853.254); la cari adăugându-se sumele cheltuite și din alte surse, pentru clădiri etc. avem totalul de 6.628.865 lei (7.369.592 din 1931).

*Educația școlară* se reoglindește în cifrele următoare: Elevi de școală primară 59.494 (față de 56.134); elevi de școli secundare 2410; (3079); elevi de școli comerciale și meserii 946, (1389) studenți universitari 541. (421).

*Biserici* avem: de piatră 396 (față de 393 în 1931); de lemn 212, față de 239. — Clădiri școlare de zid 211, (221) și 81, (85) de lemn. — *Case parohiale* de zid 280, față de 309. Iar de lemn 165 față de 162.

Până aci cifrele. Pentru cel ce le înțelege, ele sunt mult grăitoare. Chiar și fără comentariu. La care, din această pricină, renunțăm. — Nu putem însă să nu fixăm concluziile de ordin general cari se impun cu puterea evidenței: *tăria neclintită a bisericii noastre în mijlocul atacurilor de tot felul, cari se întesesc împotriva ei și ridicarea continuă a nivelului vieții spirituale.* — Intorcând însă foala: scăderea nașterilor; numărul mare al concubinării și al copiilor ilegiti; scăderea cititorilor de publicații creștinești, trebuie să ne dea de gândit și să ne împinteneze la muncă.

În urmă, încă o observație: Cifrele privitoare la un capitol atât de important, cum e numărul bisericilor, al clădirilor școlare și caselor parohiale, sunt evident inexacte. Și asta nu poate fi o notă bună pentru scriitorii datelor statistice din parohii. Fiindcă ar trebui și foarte ușor ar putea fi de precizie absolută. — Să sperăm că pe viitor așa va fi!

**Leac pentru cerșetorie.** Ne-ar părea bine să se fi găsit la noi acest leac. Dar ne-am întrecut și într'asta alții: spaniolii. Cerșetoria în vremea din urmă devenise și aci o adevărată plagă socială. Mai ales în Madrid și Barcelona nu mai era chip să scapi de molestările nenumăraților inși cari își făcuseră meserie din cerșit.

Ca să pună odată capăt acestor stări de lucruri, autoritățile din Barcelona au pus pe deapsă și pe cerșitorii și pe cei cari le mai dau bani. (Asta firește după ce au făcut triajul necesar și s'au îngrijit de ajutorarea celor avizați la așa ceva). La Madrid s'a recurs la aceeași metodă forte, dar într'un chip de tot original. Și anume: S'a expropriat un teren vast, cultivabil, pentru ferme pe seama cerșitorilor. Pe cine-l prind mlogindu-se pe stradă, îl iau cu frumusețea și-l duc aci la lucru, până se învață cu munca câmpului. Cu vremea, dacă merită, ajunge să-și albă ferma sa. Și fiindcă se află printre ei destui șomeri, își fac singuri clădirile și cele mai multe din uneltele de lipsă plugăriei și pe lângă casă — Aceștia-s încântați de ideea autorităților publice.

Nu așa însă și pârliții „de vocație”. Cătrâniți foc, s'au prezentat în delegație la primăria capitalei și, după cum scriu gazetele din peninsula iberică, au înscenat un târaboiu ca acela, susținând sus și tare că ei, — așa ziiți „pordiseros” —, sunt una din caracteristicile esențiale ale metropolei spaniole, nu de acum, ci de veacuri. Prin urmare: primăria să nu se prea întreacă cu gluma și să tragă iac'așa, dintr'o trăsătură de condei, dungă peste o tradiție multiseculară...

Primăria însă așa se vede că nu s'a știut ridica la așa înălțimi romantice, pentru că a ordonat ca întreaga delegație să fie, pur și simplu, „umflată” și dusă la fermă. Probabil ca să nu se peardă în stratosfera unor pledoarii prea eterice, ci să se afle în treburi ceva mai dela suprafața pământului...

## Spre o nouă vieță

— Note pe margine de actualități pastorale —

de Pr. Petru P. Berinde

Atât din rapoartele cari se fac despre misiunile din parohii, cât și din raportul făcut cu ocazia Congresului general al AGRU-lui la Carei, ne putem convinge de vieța religioasă ce se desvoltă în timpul din urmă în biserica noastră. Totodată ne putem convinge și de marele adevăr, că s'a terminat cu vieța patriarhală a preoților. Și că poporul de azi nu se mulțumește numai cu Utrenia și Liturgia, ci e dornic de o vieță religioasă mai intensă, dorind a veni în contact mai intim și a se uni mai des cu Isus.

Toate acestea n'au decât să ne îmbucure, constatând că poporul nostru e credincios încă. Și religios. Și ceea ce îndeplinește, nu îndeplinește numai din obicei, sau pentru că așa s'a pomenit, ci o face din convingere și în urma imboldului lăuntric. Și acuma, dacă credincioșii sunt mai dornici și setoși după celea sfinte, noi preoții, slujitorii lui Dumnezeu, n'avem decât să le satisfacem dorințele și cerințele lor sufletești. Să nu se adeverească și în noi, plângerea prorocului: „Poporul cere pâine și n'are cine să-l frângă”.

Cei cari am venit în atingere cu sectarii, ne-am putut convinge, cum aceștia pentru a înstrelna poporul dela biserică și pentru a nu mai avea încredere în preoți, ne atribuie cap. 23 dela Matei, între cari și v. 13: „Inchideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor: căci

voi nu intrați, nici pe cei ce vin nu-l lăsați să intre”.

E drept: menirea noastră este să conducem sufletele la mântuire. Dar cum să știe credinciosul lucrurile necesare pentru mântuire, dacă n'are cine să le propovăduiască? Și cu atât mai vărtos, dacă nici propovăduitorul nu le știe? Și durere: de câte ori s'a întâmplat și se întâmplă, că la întrebările și oblecțiunile aduse de adversar nu numai în fața preotului, ci și a credincioșilor, preotul rămâne neputincios în a da răspunsul cuvenit, și în loc de a edifica pe credincioși, îi pune în situația de a se clătina și a da dreptate rătăcitului. Cu toate că amăsurat sf. Scripturi buzele preotului ar trebui să păziască stîlnia.

După celea publicate în „Untrea” de pâr. prof. I. Miclea, pâr. I. Brânzeu, pâr. L. Opris, I. Ploscaru și alți frați preoți, precum și în „Cuv. Adevărului”, relasă necesitatea unei activități mai intense a preotului de astăzi, și folosirea altor mijloace ca cele de până acum.

Pe baza celor spuse de înțeleptul Solomon: „Cum va fi omul în tinerețe, așa va fi și la bătrânețe” pâr. prof. Miclea insistă pentru o catehizație mai sistematică și metodică. Însă ori cât de frumos și bine predată ar fi o lecție, totuși nu ajungem la rezultatul dorit, dacă nu avem și manuale corespunzătoare. A-

ceastă propunere am făcut-o, acum 6 ani, On. Comisii Catehetice precizând că este a se întocmi catehismul în formă narativă la sfârșit cu întrebări recapitulative. Ceeace s'ar putea și la celelalte manuale de religie, căci în felul cum e acum catehismul e foarte greu. De câte ori ni s'a dat să constatăm, cum copiii neputând memoriza răspunsul, ori nefiind stăpâni pe un cuvânt din răspuns, stau pe loc, nu pot da răspunsul cuvenit. Deci n'ar fi mai bine, ca în loc să-l obosem pe copil cu răspunsuri grele și de multe ori neînțelese, — bine că li-se explică, dar tot rămân grele, — să se facă catehismul cu adevărurile sale în formă de istorisire, și să fie lăsați copiii să expună adevărurile de credință, cu cuvintele proprii?

Cum zic: Această propunere am făcut-o acum 6 ani, dar durere, că nu numai acestela, ci peste tot, chestiunilor catehetice nu li-se dă nici o atențiune. Cel mult dacă se ridică câte un glas, cum recunoaște și păr. canonic *Dr. Nicolae Brânzeu*, care în „Cuvântul Adevărului” (Nr. din Sept. 1929), a pus în discuție unele chestiuni catehetice, în vederea alcătuirii noielor programe analitice, pentru religie, la școlile primare. Am tot așteptat să lea cineva cuvântul, dară: tăcere mare s'a făcut peste tot. — În Nr. din Iun. și Aug. 1930 al „*Sionului Românesc*”, — căci adresându-mă în altă parte îmi era teamă să nu fie pusă la o parte, — mi-am făcut și eu propunerile și observările. Dară și aceleora le-a urmat tăcere. Primind apoi dela Ven. Ordinariat proiectul programei analitice, pentru a-mi face observările și propunerile, le-am înaintat Ven. Ordinariat, care, la rândul său, le-a remis Comisiei Catehetice. Nu mai știu însă de ele nimica. Nu se mai face nimica. Nu se mai țin ședințele comisiei. Toate stau pe loc.

În ce privește propunerea păr. L. Opris, de a se ținea sinoade cu *lecții catehetice*, ca să ne perfecționăm în predarea religiei, țin să amintesc că în *dieceza Lugojului* s'au introdus aceste sinoade încă din anul 1929. Atât grație acestei inovații, cât și *inspecțiilor catehetice* ce se fac din partea M. On. Domnului protopop de 2 ori pe an, afară de examenul de religie, ba inspecții chiar dela centru, s'a ajuns la un rezultat foarte îmbucurător.

Așa stau lucrurile. Și pentruca totul să se schimbe radical în spre mai bine, trebuie să acționăm intens. Așa cum tot mereu s'a accentuat în „Unirea”, chiar și cu riscul de a supăra. Cum poate să fie cazul și cu rândurile acestea. Pe cari totuși le completez cu o seamă de *propuneri* concrete, în credința că realizarea lor ar contribui simțitor la atingerea unui ideal mare și sfânt, pe care îl visăm cu toții. Ori cel puțin așa lăsam să se înțeleagă, cu vreme și fără vreme. — Schițez propunerile:

1. Examenul ordinanzilor să se facă amănunțit la toate obiectele, cu atât mai vârtos, că sunt unii cari numai la 2—5 ani dela absolvire se prezintă la hirotonire.

2. Obligațiune pentru fiecare preot, ca în termen de 3—5 ani dela hirotonire, să facă *examenul prosinodal*, respectându-se totodată și dispozițiunile conciliului provincial, că numai aceia pot concura la beneficii mai bune. În caz contrar — cum se și întâmplă — nu e mirare că nu se mai supun la examen, dacă parohiile se conferesc după persoană.

3. Cu ocazia vizitațiilor catehetice și canonice, M. O. Domnii protopopi, să viziteze și biblioteca parohială ori proprie a preotului, pentru a se convinge, dacă dispune de cărțile teologice, predici și altele necesare pentru viața preoțească, cum și pentru combaterea sectelor, („Pocălii” de Dr. Brânzeu, *Călătoria la Iad* de Păr. Lucian Pop; apoi: *Legea strămoșească* de Dr. George Fireza și a Dnului N. V. Pantea).

4. Pentru a se convinge M. O. Domnii protopopi, de felul cum se face serviciul religios, acțiunile, tonul, cum predică preotul, ar fi bine ca și pentru aceasta să se facă inspecția pe neașteptate, prezentându-se la începutul liturghiei, lăsând pe preotul locului să pontifice el. — Inspectorii școlari, prefecții, revizorii, primpretorii fac inspecții pe neașteptate, fără să fie supărări.

5. În legătură cu predica, fiecare preot să aibă *dosarul predicilor ținute* — în scris — cel puțin pe 10—13 ani dela hirotonire. Dosarul să fie cu file despărțitoare, pentru fiecare Duminică, sărbătoare de rând și obiectul predicii în ordinea cum s'a ținut. Pe lângă dosar să mai fie un caet, cuprinzând obiectul predicilor în ordinea din dosar, având rubrica pentru data — anul — când s'a ținut, menționându-se și pagina la care se află aceea Duminică ori sărbătoare în dosar. Iar în partea a II-a a caetului, se poate face indexul menționând la fiecare pagina din dosar. — Pare greu la început, dară e bun și folositor. Căci obvin cazuri când n'al timp de pregătire, ori eșit indispus, având însă predicile scrise, caetul și indexul, îndată poți căuta o predică mai veche și cetindu-o de câteva ori, mai ușor devii stăpân peste predică, decât dacă ai cel-o din carte, având totodată materialul întreg într'un caet.

6. Alt mijloc pentru însușirea cunoștințelor teologice ar fi, ca Ven. Superioritate să dea *mai multe teme pastorale peste an*, cari să fie lucrate și despre cari să se facă o recenzie, iară cele mai bune să fie publicate. S'ar putea reintroduce începutul făcut de „*Păstorul sufletesc*” cu publicarea de concurs la temele date.

Pentru combaterea sectarilor ori a altor rătăcirii, s'ar putea înființa pe protopopiate, un *buletin*, în care lună de lună să se predea punctele diferențiale — având un mare ajutor în „*Călătoria la Iad*” — ori combaterea altor obiecțiuni curente; cari apoi să fie controlate de un comitet din sânul preoților. Acest buletin să apară în mai multe exemplare și să se distribue între credincioșii din tract. S'ar afla și mijloacele materiale, pentru acoperirea cheltuielilor, renunțându-se la profit.

În felul acesta s'ar putea opri curentele de destrămare a credinței, și s'ar putea converti cei de bună credință, ceice *într'adevăr caută adevărul*. Zic, cei cari într'adevăr caută adevărul, căci acela cari petrec între sectari ori cu cei de alte religii, se pot convinge că defecțiunile nu se fac totdeauna din convingere, ci de o parte pentru diferite promisiuni, ori că e religia țării și să fie considerat *mai bun român*, iară spre sectari inclină cei cari au dus o viață mai păcătoasă, vreau să-și înșele conștiința, că dacă se face „pocăit”, Dumnezeu îi și iartă păcatele. Nu mai vorbesc de acela, care devenind sectar ori văzându-se înșelat în promisiuni, devine necredincios, pentrucă în religia nouă nu mai urmează, la cea veche îi e rușine să se întoarcă, devenind, după cuvintele sf. Scripturi: „nici rece nici cald, ci ca o vomitură”.

După o activitate arătată în punctele de mai sus, dezvoltarea vieții religioasă prin reuniuni, și a vieții pastorale, zic, după o astfel de activitate să se facă distincțiile, iară la numirea de protopop, pe lângă activitatea dezvoltată, să se mai prevadă și un examen, fixându-se înainte obiectele și atunci ar fi mai puțin reflectanți și mai puțin supărări.

„*Senzaționala răpire...*”. Aceea, despre care am scris în numărul trecut, are următoarea încheiere, publicată în „*Universul*” din 17 Dec. 1935:

„*Correspondentul nostru din Cluj, d. A. Gociman, ne-a trimis spre publicare o serie de fapte, în legătură cu un pretins preot catolic Francisc Sigismund, care arată că a fost obiectul unor curioase peripecții, în urma așezării sale treceri la ortodoxism. Faptele relatate s'au dovedit ca inventate de acel pretins preot, care — ni-s'a arătat mai pe urmă, — nu e decât un vulgar înșelător.*”

„*Regretând acest lucru precizăm că, în relatările sale, dovedite inexacte, correspondentul nostru din Cluj s'a întemeiat direct pe un act oficial, și anume pe procesul-verbal al consiliului eparhial ortodox român din Cluj, consiliu a cărui bună credință a fost cu multă îndrăzneală înșelată de necinstitul Francisc Sigismund.*”

„*Făcând cuvenita rectificare, suntem dator să ne arătăm și părerea de rău pentru comentariile cari au însoțit relatările dovedite ca neconforme cu realitatea și cari au putut eventual să jignească pe unele persoane sau pe reprezentanții autorităților bisericești catolice.*”

Această rectificare francă și cinstită face cinste „*Universului*”. — Mai mare ar fi fost însă bucuria, și de o parte și de alta, dacă din capul locului n'ar fi fost nevoile de ea. Și n'ar fi fost dacă „*U*” n'ar fi apucat-o pe calea greșită a unui sectarism anticatolic, care strică foarte mult cauzel românești, fără a fi de nici un folos ortodoxiei.

Să sperăm, că cel puțin de-acum, va căuta mai puțin cu grijă adevărul și nu se va mai lăsa răpit de primejdioasele năluciri „*o-nisiforiste!*”

**Pe pământ pace...** Luni în 16 Dec. c. ținându-se în Vatican consistor papal, *Sf. Părinte* a rostit un emoționant discurs în legătură cu războiul italo-etioopian. Cu acel prilej, după cum anunță agenția „*Rador*”, Vicarul Domnului, între altele, a spus și următoarele:

„*Nu este momentul acum și aci să vorbim din nou despre conflictul care ține încordate nu numai Europa și Africa, dar întreg universul. Ținem cu atât mai mult să păstrăm rezerva pe care ne-am impus-o cu cât în incertitudinea prezentă, atât a sufletelor cât și a împrejurărilor, este de temut că vorbele pe cari le-am rostit, — ori care ar fi ele, — nu ar fi bine înțelese, s'au ar fi chiar abătute în întregime dela adevărul lor înțeles.*”

De altfel privitor la această chestiune, vorbind despre „*Adevăr, dreptate și milă*”, am prezentat felul nostru de a gândi într'un mod potrivit cu atitudinea care trebuia normal să fie așteptată dela noi. Știm că aceste cuvinte pronunțate atunci când am socotit prilejul meritoriu, au fost mult împrăștiate cu ajutorul presei. În felul acesta ele au ajuns la cunoștința tuturor acelor cari așteaptă dela noi nu numai adevărul, dar din adâncul sufletului, doresc lumina și dela noi îndrumare.

Aș dori ca ei să poată atrage atenția tuturor celor cari se mai miră, și chiar se scandalizează de atitudinea noastră în această chestiune, că noi ne-am îndeplinit în întregime datoria, așa cum ne-o cere misiunea încredințată nouă de Dumnezeu.

Niciodată nu ne-am ferit să ne precizăm atitudinea atunci când împrejurările o cereau și nu ne vom feri nici de aci înainte.

Ținem să afirmăm încă odată în chip solemn că dorim din tot sufletul ca oamenii cu bunăvoință să ajungă cât mai repede la pace, care este inseparabilă de dreptate, adevăr și milă, și că vom depune toate eforturile pentru a le-o procura. Pentru realizarea ei, rugăm noastră se îndreaptă fierbinte și fără oprire către Dumnezeu cel atotputernic și milostiv.”

Aibă ceriul milă de pământ și ruga Sf. Părinte fie ascultată cât mai deplin și cât mai curând!

**Glas de preot necăjit.** Capul tuturor răutăților — așa se spune, — e preoțimea. Asta pentru că, (zice-se) nici n'ar mai învăța nimic, odată scăpată din școală; nici n'ar activa apostolic, nici n'ar mai face nu știu ce, și nu știu cum. Și ca remediere a răului se recomandă: sinoade protopopești de două zile, examene și paraexamene, etc. Se uită însă un lucru: că și preotul e om. Și că anevoie va face mare ispravă, dacă-i muritor de foame și dacă-i tulburat în sufletul său chiar și de anumite procedee să le zicem: „din familie“.

N'ar fi bine, pentru înțelegerea la muncă apostolică pe toate terenele, să se țină seamă, dar cu toată strictețea și obiectivitatea, de principiu: Suum cuique? Preotului harnic și conștient să i-se recunoască și altfel de cât „in petto“ meritele, iar cei vrednici de pedeapsă canonică, să și-o capete prompt și fără tergiversare și părtinire? Un control serios, iar nu numai de formă și făcut de persoane mai mult ori mai puțin interesate, ar putea pune pe fiecare la locul său. Și nu ne-ar fi dat să vedem cazuri ca acela al unui preot tinerel (probabil: cu sfinții la Ierusalim) care în două luni de „pastorație“ schimbă două parohii una mai bună ca alta. Câtă vreme alții, cu ani și activitate, caută să se sature cu „mângâierea“ adagiului: Paște murgule iarbă verde...

Așa socot eu cu capul meu de preot delară că și în ce privește împintenarea pastorală a activitatea intensă, justiția la care m'am gândit în cele de mai sus, își are și ea rosturile sale foarte binecuvântate. (Pr. Ioachim Maxim)

## Știri mărunte

**Personale.** Preaven. Ordinariat arhiepiscopesc a făcut mai nou următoarele numiri: pâr. Aurel Anghel, nouhirotont, admin. paroh. la Hașag; pâr. Liciniu Racovițanu, nouhirotont, la Proștea-Mică; pâr. Teodor Aldea din Proștea-Mică la Ernea; pâr. Ioan Feleriu din Bolintineni la Săcalul de pădure, iar pâr. Ioan Petraș din Gălăuțaș la Boteni.

— In eparhia Ciujului: pâr. Iuliu Drăgan a fost reintegrat la parohia Corvinești; pâr. Tertulian Micu a fost reintegrat la parohia Feldioara, iar pâr. Aug. Carșai a fost trecut la pensiune.

**Revărsări ale harului.** In parohia Cicărlău a pâr. L. Gherghel și in filia Bărgău, in zilele de 5—9 Dec. c. pâr. ieromonah Gheorghie Marina dela Bixad a ținut sfinte misiuni populare cu un rezultat peste așteptări. De aceste sărbători ale sufletului au venit in pelerinaj și credincioșii din Bușag și Iba, in frunte cu preoții lor: pâr. S. Goron și pâr. P. Bârlea. Așa se și explică de altfel cum de in Bărgău, la o populație de 300 suflete, s'au înregistrat 47 cuminecări, iar la Cicărlău 425. (Totodată au promovat 12 membri noi in Reuniunea Mariană). — La Recea pâr. V. Breban (locul de naștere al ep. Mihail Pavel) a făcut apostolie misionară pâr. L. Gherghel din Cicărlău, in zilele de 13—16 Dec. c., înregistrându-se și aci 39 cuminecări și 49 promovări de membri in Reuniunea Mariană. La mărturisiri aici a dat ajutor și pâr. V. Pinteza din Satulung. — Lăudat fie Domnul pentru toate!

**„Papa și Jezuții finanțează Abisla războinică!“** S'a spus și enormitatea aceasta. Și a fost crezută până și in unele surcuri bune londoneze. Căci s'a argumentat: Papa și Jezuții vreau să câștige pentru

catolicism pe toți abisiniienii. Și finanțarea din chestie își atinge negreșit scopul. In credința aceasta... curg banii »sacri« gârlă spre vistieria Negusului. Numai cât revista engleză *Tablet* a făcut o mică socoteală de ghișeu, in stare să scoată din orice cap serios. bazaconia menționată. Iată calculul revistei: »Numai pregătirile pentru războiul abisinian au costat Italia 22 milioane lire sterline; ca să fie adevărată chestia cu finanțarea deochiată, Papa ar trebui să dispună de comorile fabuloase ale lui Aladin. Nu bagă de seamă dușmanii bisericeii cu palavrele lor antipapiste că se fac ridicoli in ochii oricărui om cu ceva pricepere?« — Par'că cei ce au lansat gogomânia aceasta ar avea teama ridicolului...

**Acțiune caritativă la Zlatna.** De treizeci și trei de ani și mai bine *Reuniunea Femeilor Române Unite* din Zlatna a continuat să facă bine săracilor locului. *Adunarea generală* din acest an (15 Dec. c.) a constatat cu bucurie că s'a mers și de astădată pe urmele din trecut, cu ven. matronă *Elena Albini* in frunte ca prezidentă, ajutată fiind din răspuseri și de doamnele: *Victoria Bogdan*, soția preotului nostru de aci, și *Evelina Dr. Radeș*. In lungul anului 20 săraci capătă pâine; la sărbători, in plus, carne și cozonaci; peste iarnă lemne de foc. Pentru școlarii anul acesta de Crăciun se vor împărți vestminte, încălțăminte și cărți de pietate in preț de 6000 Lei, bani adunați la două ceaiuri de binefacere și din danii. — Toate aceste realizări au îmbucurat mult lumea numeroasă și aleasă ce a luat parte la adunarea generală a Reun. Femeilor noastre din parohia pâr. *Iosif Bogdan*; bucurie potențată și de conferința religioasă rostită cu acest prilej de pâr. *Dumitru Neda* dela Blaj, venit aci anume spre acest scop.

**Locale.** Miercurea viitoare, la praznicul Nașterii Sfinte, va predica in catedrală pâr. *Dr. Victor Macaveiu*, vicar capitular; Joi, a doua zi de Crăciun, va predica pâr. *Dr. Aug. Tatar*, canonic mitropolitan; Vineri de sărbătoarea sf. apostol și arhidiacon Ștefan, va predica pâr. *George Dănilă*, canonic mitropolitan; iar Dumineca ce-i urmează va predica pâr. *Ioan Moldovan*, canonic mitropolitan.

— Sâmbăta trecută corpul profesoral dela lic. »Sf. Vasile« din Blaj, in frunte cu Il. Sa pâr. vicar capitular *Dr. V. Macaveiu*, a dat o agapă frățească in cinstea pâr. *Ioan Băgăianu*, care s'a despărțit de școală trecând in pensie, după o profesură de 35 de ani încheiați.

— Chemat de cercul didactic local, Dumineca trecută d. *Dr. Nicolae Creșu* a rostit o interesantă și mult gustată conferință didactică, in sala de gimnastică a liceului de băieți.

— Marția trecută, d. a., Școala de aplicație a fetelor de pe lângă Școala Normală de fete a aranjat o foarte drăguță serbare de Crăciun in sala de gimnastică a liceului de băieți. Programul: 12 colinde din diferite părți ale țării; piesa »Moș Crăciun« de S. Ionescu; sorcova și plugușorul, l'au susținut, cu multă drăgălășenie, copiiișele școlii de aplicație. Truda lor și osteneala celor ce le-au pregătit și dirigit (doamna prof. V. Puia și d. Inv. Cojocariu și Petran) a fost răsplătită cu aplause călduroase. (Copilele și cu diferite premii).

**Gralul faptelor.** In *Estonia*, socotind după număr, catolicii sunt disparent de puțini. Fac însă lucruri mari. Așa in *Dubno*: au deschis un seminar teologic in care se susțin 40 clerici. Intre ei unul care a venit din seminar ortodox și se dovedește element excelent. La *Narva* au înjghebat o parohie in regulă, cu pâr. *Metodie*, capucin de rit răsăritean, in frunte. Deși sunt numai 20 suflete. Surorile »Sf. Inimie« tot de rit răsăritean, au deschis, tot acolo o grădiniță de copii, cu 30 elevi, la cari li-se dă

zilnic gratuit de mâncare. Biserica locală își are corul său bine instruat in cântările rituale răsăritene. Asta ca să evite orice bănuială de tentative reformiste in sens latinizant. In *Pärnu*, pentru o mână de credincioși romano-catolici, *P. Felix Wiercinski S. J.*, nedesmințitul prietin al țării și neamului nostru cu tot ce are el bun, predica, neobosit, in fiecare Duminecă și sărbătoare, micii sale turme, in trei limbi: polonă, germană și estonă. — Așa se clădește împărăția lui Dumnezeu in suflete.

**Act de recunoștință.** Parohia *Unirea II* a pâr. *Teodor Radu* s'a trezit zilele trecute cu un cadou pe cât de neașteptat, pe atât de binevenit și prețios: două perinițe pentru altar și o panglică pentru evanghelie, toate de mătasă și cusute cu fir de aur. Scrisoarea însoțitoare, purtând semnăturile: *Văd. A. Petricaș*, prezidentă, și *E. Pepene*, secretară, preciza că darul vine din *Foiana Turzii*, din partea Reuniunii »Sf. Maria« a femeilor de acolo, drept recunoștință pentru bineroditoarele misiuni sfinte ținute acolo in Septembrie c. de pâr. *Teodor Radu*, păstorul sufletesc al turmei credincioase din *Unirea II*, carea și-a ridicat nu de mult un nou și frumos lăcaș de închinare.

† **Pr. Ioan P. Pop**, fost paroh-protopop on. in *Domnii*, a trecut la cele veșnice in 4 Dec. c. in anul 76 al vieții și 51 al preoției și căsătoriei sale. — Odihnească in pace!

## Cărți & Reviste

**NOUL TESTAMENT.** Traducere și note explicative de *P. B. Vineri* și *P. Gh. Anton*, franciscani. Săbăoani 1935. Pagini: 856. Prețul: 80 Lei, legat in pânză, și 150 Lei legat in piele.

Epuizată ediția pâr. I. Bălan, acest Nou Testament cu note e tocmai binevenit. Traducerea e într-o românească frumoasă, punându-se însă pondul principal pe corectitatea exprimării ideii, fie chiar și cu abaterea dela anumite forme oarecum consacrate. Așa de ex. *Ioan 1, 1*: La început era Cuvântul, și Cuvântul era la Dumnezeu și Cuvântul era Dumnezeu. Notele bogate și limpezi, după exegeți populari și probați (mai ales *M. Sales*). Utilizarea cu folos a acestei Scripturi o înlesnește mult și gruparea capitolelor in subcapitole recapitulative. (De ex. cap. XII din *Luca*: Increderea in Dumnezeu (1—12). Sgârzenia și bogatul cel rău (13—21). Grijiile deșarte (22—34). Indemn la veghere (35—40). Sluga necredincioasă (41—53). Semnele vremurilor (54—57). Impăcarea cu aproapele (58—59). Se recomandă de sine.

**I. BĂLAN: Leges Iustiniani de haereticis Romae.** 1935. Pagini: 16. (80 mare). Prețul: ?.

In zilele de 12—17 Noembrie 1934 s'a ținut la Roma un important congres juridic internațional, la care au conferențiat o mulțime de somități juridice din toate părțile globului. Consultorul român din comisia pontificală pentru codificarea dreptului Canonic Oriental, pâr. *Ioan Bălan*, canonicul blăjan, încă a cetit cu acel prilej o conferință riguros documentată despre legile împăratului bizantin *Iustinian* (527—562) privitor la ereticii a-celor vremuri: ariani manichei, monofisiți și montaniști. Conferința a apărut in Actele congresului, de unde apoi s'a extras și in broșură. In puține pagini ilustrul autor împăcește o mulțime de lucruri cari arată in lumina nouă și simpatică figura de mare și înțelept monarh și legiuitor a împăratului pe nedreptul criticat de multă lume ce l'a înțeles rău.

**DUMITRU NEDA: Sfântul in redingotă.** Ven. Contardo Ferrini: — Blaj 1935. — Pg. 144 — Prețul 20 Lei.

Drăguță la înfățișare, broșura apare in biblioteca »Tinerimea Nouă«, dela Blaj, ca No. 2 din seria B: »Eroii vieții creștine«. In această galerie cu greu s'ar fi putut prezenta ceva mai potrivit și mai actual decât admirabila viață a savantului profesor italian, care a murit in 1902 și astăzi este deja înălțat la cinstea altarelor. Raportul dintre știință și credință, atât de discutat astăzi, ni-se înfățișează aici viu și concret, intrupat in persoana cuceritoare și excepțională a marelui »erou al vieții«, care este *C. Ferrini*. — Așa răsar cu adevărat figura lui, măreață și modernă, din paginile pe care pâr. *Neda* le-a scris cu mult studiu, cu multă temeinicie și cu mare pătrundere. Scrisă viu și proaspăt, cu multă dragoste pentru eroul sfințeniei, cărticeica este cât se poate de binevenită. Nu ne îndoiim că va fi îmbrățișată cu drag și de către publicul cetitor!

**IOAN GEORGESCU: George Pop de Băsești.** Oradea. 1935. Pagini: 432. Prețul 140 Lei.

Lucrare de amănunt, de informație serioasă, și de documentare conștientoasă. Nu-i cum ar părea din titlu, o simplă biografie a venerabilului »Badea Gheorghe«, ci e o adevărată istorie a Ardealului românesc din ultima jumătate de veac. Scrisă fără patimă și părtinire, e un caleidoscop bogat, cu largi orientări asupra frământărilor politice-culturale-bisericești române din răstimpul vieții de bărbat cu situație de grele răspunderi a lui S. P. de Băsești. Peste 1700 nume de persoane și localități, cu rol și rost istoric în acest răstimp, sunt trecute în revistă. Extrem de interesante și totodată prețioase însemnări despre oameni și acțiuni din timpul »pasivității« politice; din vremile învălurate ale »Memorandumului«; din preajma războiului mondial; din revoluția ce a dus la adunarea dela Alba-Iulia, ca și din anii urgiei hajdudorogiste, cu antecedentele și urmările ei. »Astra« tipărintă această lucrare nu numai că a adus un prinos evlavios memoriei lui G. P. de Băsești, ci a contribuit generos și la îmbogățirea literaturii noastre istorice cu o operă de deosebită valoare.

**AL. LASCAROV-MOLDOVANU: Flori Creștine.** București. 1935. Pagini: 205. Prețul: 30 Lei.

Volușcă dragă ca execuție tehnică și cuprinzând peste 80 mici povestiri din viața de toate zilele. Toate într'un stil curgător, în haina unei limbi curate, și în spirit creștin lipsit cu totul de ceea ce cheamă habotnicie. Găsim această tipăritură foarte potrivită să fie citită la șezătorile culturale, reuniunile mariane, precum și în școlile de adulți. Pagubă numai că prețul e prea urcat pentru lumea satelor. O recomandăm, totuși, cu căldură tuturor iubitorilor de lectură plăcută și edificatoare. Se vor alege numai cu folos cetindu-o. (acd).

**Dr. TUGOMIR TÓTH — E. Tatar: Zece porunci.** Vol. I. Cuvântări Bisericești. — Dicționar-mărtin. 1936. Pagini: 281. Prețul: ?

Calități oratorice și stilistice excepționale au făcut de mult din păr. Dr. T. Toth un cuvântător bisericesc ascultat cu nesat, iar din lucrările sale tipărite o hrană spirituală dintre cele mai căutate. Vol. I. din predicile despre porunci cuprinde 28 cuvântări sfinte și se extinde la cele dintâi patru porunci dumnezeiești. Al doilea volum va face restul. — Spre bucuria slujitorilor altarelor noastre, cari le vor putea utiliza în apostolia de grea răspundere a vestirii cuvântului și spre mângâierea și a păr. Tatar, care își va vedea astfel răsplătită osteneala muncii sale de tălmăcitor. Și trebuie să adăugem numai decât: de tălmăcitor deosebit de ineztrat. Pentru că este a se ști și asta: traducerea e făcută într-o limbă așa de firească românească, cât nici nu-ți face impresia că ar fi traducere.

**CALENDARUL DELA BLAJ.** Pe anul 1936. Editura gazetei »Unirea Poporului«. — Pg. 128+XX. — Prețul: 12 Lei.

Așteptat și primit cu drag în tot Ardealul, »Calendarul dela Blaj« n'are nevoie de nici o recomandare specială. Și-a croit singur drumul și norocul, pe care îl merită deplin. Trebuie să subliniem totuși că cel pentru anul 1936 întrece pe toate celelalte de până acum. Are ca de obicei, pe lângă partea calendaristică, un excelent »Indreptar bisericesc«, indispensabil pentru preoți și cantori. Asta ca și în trecut. Deosebit de bogată, variată și aleasă este însă partea de »învățătură și petrecere«, pe care o va citi cu aceeași deslătare sufletească intelectualul și țărănul, cantorul bătrân și studentul. Toată scaldată în căldura evangheliei și în spiritul sănătos al Blajului. — De aceea, dorința noastră ar fi, să nu lipsească de pe masa nici unui credincios. Prețul cu adevărat modest, face posibilă împlinirea acestei dorințe.

**IULIU MOISIL: Figuri grănicerești născădane.** Bistrița 1935. Pagini: 24. Prețul: 10 Lei.

A doua broșurică din seria: »Granița Năsăudeană«. Se ocupă cu Iacob Mureșianu († 1887) și Ioan Marian († 1846), două figuri reprezentative grănicerești, cari merită să fie cunoscuți de cât mai multă lume românească.

**E. PRECUP: Prof. G. Precup.** — Gherla 1936. Pagini: 86. Prețul: 40 Lei.

Pios omagiu adus memoriei aceluia care cu cincisprezece ani în urmă, forțat de mâna nemiloasă a morții, părăsea terenul luptelor culturale-naționale române, ca să treacă în rândul glorioșilor săi înaintași blăjeni întru aceeași apostolie. Amintirea lui e încă vie în atâtea inimi și îndeosebi elevii săi, cetind această monografie făcută de mână reverențioasă, vor retrăi iară și iară multe clipe de neuitat.

**CALENDARUL AGRULUI pe anul 1936.** Oradea, 1935. Pagini: 100. Prețul: 10 Lei.

Calendar ieftin și scris în spirit pronunțat unit. Ceeace e și firească, odată ce îl scoate organizația agrară

orădană. Aduce poezii și proză semnată de P. I. Gârleanu, I. Domșa, N. Brinzeu, I. Frolo, P. Aug. Pop, I. Georgescu, ș. a. Chipuri numeroase și foarte multe anunțuri.

**P. IOSIF TĂLMĂCEL: Cântece de Crăciun, și: Plară sudalma sau înjurătura.** Bacău. 1935. Pagini: 63+32. Prețul: 15 Lei+5 Lei.

Două broșurele scrise cu simplitate și căldură franciscană. Cea dintâi, pe lângă o seamă de cântece de Crăciun, mai aduce și urături creștinești de Nașterea Domnului și de Anul Nou, apoi trei piese de teatru școlar: Păstorii la ieslele lui Isus, Copii la ieslele lui Isus, și Moș Crăciun. A doua tipăritură e îndreptată împotriva păcatului înjurăturii, pe temeiul de Scriptură și de pilde grăitoare.

### Telefonul »Unirii«

*Nașterea lui Hristos să fie de mare folos, sufletesco și vremelnic, tuturor colaboratorilor, prietenilor și cititorilor »Unirii« — cărora le urăm, cu frățească dragoste: Sărbători ferice!*

**B. Cluj.** Am citit și noi marea veste din »Curentul« (8. XII. 35), care afirmă, că »în curând vom avea mitropolit la Blaj«. Habar n'avem pe ce-și întemeiază confratele prorocia. Știm însă precis, că săvârșește o sumedenie de greșeli cu coarne în felul cum prezintă lucrurile și oamenii. Le vom pune, neapărat, la punct. Dar numai în numărul viitor. În cel de sărbători n'am mai avut loc.

**»Viitorul« bisericesc.** București. Vaticanul vă trimite de Crăciun, dacă nu Vă supărați, două daruri modeste: o minge și o păreche de foarfeci. Mingea pentru strengarul Dv. »teolog« I. G. Diaconescu. Tare dorește, mititelul, să aibă una. De aia se sâgâiește, cu atâta jind (în No. din 1. XII. 35), prin gardurile Vaticanului la »preoții și seminarisții« romani cari joacă football, prin grădinile »Boghese«. Și de necaz, sărăcutul, se răcăie și face urt: »Va fi uitat oare Papa Piu XI — strigă cu strengărească obrăznicie — că gestul Sanctității Sale și al preoților săi poate avea urmări dezastruoase pentru Biserica?... Să fi uitat ce spune Sf. Evanghelic, ce zic Apostolii, doctorii și toți sfinții Părinți ai Bisericii cu privire la lucrurile deșarte ale lumii? Și altele de acest fel. Ceeace un copil binecrescut de bună seamă n'ar face, dacă n'ar fi prea de tot chinuit de dorul unui balon de football. — De aceea Sfântul Părinte, bun cum e, îi trimite jucăria mult râvnită. Din acest gest, »teologul« va pricepe numai decât că Papa n'a uitat Evanghelia, ci poartă grijă de cei mici și săraci și prostuți. — Foarfecile sunt pentru directorul revistei. O unealtă pedagogică. Anume: dacă prichindelul tot nu s'ar astâmpăra nici acum, să-i arete foarfecile și să-i spună: taie popa limba! — Că, oricum, nu se cade să fie rău crescuți copiii »Viitorului!«

**B. Cluj.** Atrageți, Vă rugăm, atențiunea dlui Matei et Co. asupra unei mari datorii ce au de împlinit acum, la Crăciun. — Bietul »preot ortodox« Francisc Sigismund, care atâta a pățimit din partea papistașilor fiindcă s'a lepădat de Papa, o duce acum foarte rău și anume: pentru același motiv, că »s'a făcut preot ortodox«, secția II-a Tribunalului Mureș l-a înfundat, fără leac de mișă, la pușcărie. Sărmanul de el! Nu-i destul că acum câtăva vreme pentru alte bravuri a fost, opt luni încheiate, oaspele statului românesc în închisoarea Ciucului. Acum îl înhață și autoritățile din Târgu-Mureș, și-l țin la răcoare. Parcă am fi în în Abisinia și eroul ortodoxiei ar avea nevoie ue umbră. Chiar acum la Crăciun. Și exact pentru motivul că s'a făcut ortodox. — Ce să mai credem de așa grozăvii? Tribunalul din Târgu-Mureș să se fi dat și el cu revizionisții și cu papistașii? D. Matei e dator să lămurească imediat această enigmă. Și până atunci să ducă bietului mucenic niscai cozonaci și șuncă. Și un pom de Crăciun!

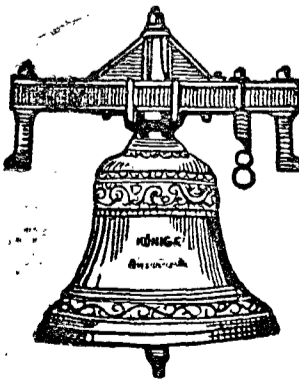
## FRIDERIC HÖNIG

ARAD, STRADA BARIȚIU 10-21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

La comandă fabrică clopote de orice mărime, din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invențiile propriie licențiate

Rechizite și scune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376.



## Anunț

Se aduce la cunoștință amatorilor că la Oficiul postal Blaj în cancelaria oficiului la orele 10 dimineața pe ziua de 30 Decembrie a. c. se va ține licitație publică cu oferte închise pentru concesiunea antreprizei postale Blaj-Roșia de Secaș.

Dnii concurenți sunt rugați a se prezenta în cancelaria oficiului cu o jumătate de oră mai înainte de începerea licitației, pentru a lua cunoștințe de caetul de sarcini.

Odată cu oferta, concurenții vor depune o garanție provizorie în numerar egală cu 5% din cuantumul subvenției specificate în oferta pe timp de 2 (doi) ani.

I. Bolanglu  
diriginte

## TURNATORIE DE CLOPOTE

### FRITZ KAUNTZ

fost

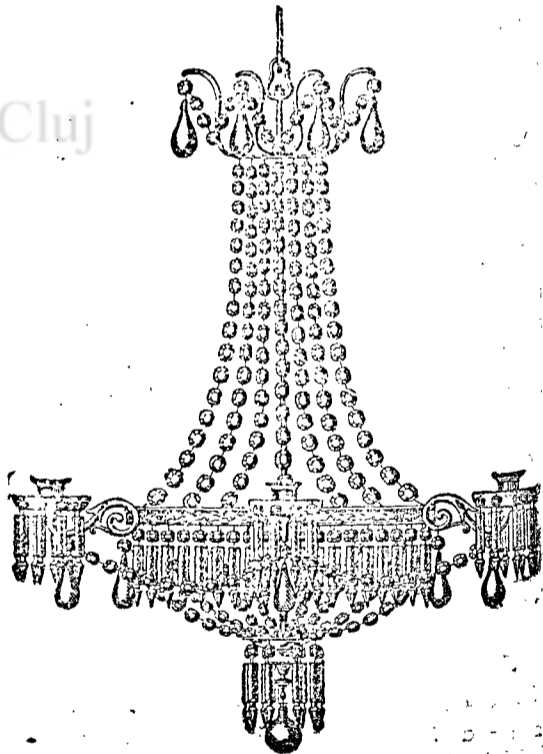
### SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livreză clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, eșuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

### Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă



## Policandre

la

## LIBRARIA ANCA — CLUJ

din sticlă, în diferite forme frumoase, pentru bisericile noastre dela sate.

Tot aici se află: Sfeșnice, Ornate și Rechizite Bisericești, Prapori, Odăjdii, Gruci, Cărți, rechizite și imprimate bisericesti, Icoane, Steaguri Pt. Reuniuni, Medalioane, Rozare, clopote, cărți de rugăciuni, Teatre și Monoloage populare școlare, etc.

Cereți catalogul detaliat și ilustrat.

(3-?)